

svarsagitationen, om at gaa over paa den anden Side af Gaden, f. Eks. i Sækkekom-pagniets Fabrik, og se de Kvinder, som arbej-
de der, se, hvorledes Slid, Sult og bak-
teriefyldt Støv har forvandlet disse Kvin-
der til Karikaturer af Kvinder, taget deres
Skønhed, Ungdom og Arbejdskraft. Naar
de gaa til den anden Side over paa Fre-
deriks Hospital, se de Sygeplejerskerne,
Vaagekonerne og de Enker derovre, som
for 12—14 Timers Arbejde faa 1,50 Kr.,
og som maa stjæle sig til nogle Minutters
Eritid for at løbe hjem og pusle og pleje
om de mindste af deres Børn. Jeg er
overbevist om, at hvis De kom til at leve
Vaagekonens og den fattige Enkes Til-
værelse her i Samfundet, vilde De komme
til at se den Sag, vi her forhandle, fra et
helt andet Synspunkt end nu.

Det er imidlertid saaledes, at der ved
dette Valg har staaet to Hære overfor
hinanden, og vi, der have staaet paa De-
mokratiets Side, have kæmpet mod en vir-
kelig Fjende og have ikke villet tro paa
den indbildte Fjende, som man har søgt
at give det Udseende af, at der eksisterede.
Der eksisterer ikke for det danske arbej-
dende Folk nogen Fjende hverken i Syd,
Øst eller Nord. Den tyske Arbejder, den
tyske Bonde, den tyske jævne Mand, den
engelske Dokarbejder, den engelske Mine-
arbejder er ikke vort Lands Fjende, Fjenden
er her i Landet, og Fjenden er Overklassen,
der gennem den sidste Menneskealder og
tidligere endnu har søgt at fravriste Be-
folkningen de Rettigheder, som Grundloven
hjemler den. Fjenden er de Samfunds-
klasser i dette Land, som have modsat sig
ethvert socialt Fremskridt, som blev kræ-
vet af Demokratiet, Fjenden er den Magt
i vort Samfund, som stadig beskytter, for-
svarer og varetager deres Interesser, som
begaa Uret overfor den jævne og menige
Mand i Landet. Jeg synes, det er saare
betegnende, at vi netop i den sidste Tid
have haft Lejlighed til at se de Folk, der
kalde sig Patrioter, møde op og forsvare
den Nederdrægtighed, hvormed man har
optraadt overfor en menig Soldat, en Ne-
derdrægtighed, som havde Døden til Følge.
De Herrer bære sig ad akkurat ligesom
konservative Preussere i Tyskland, de efter-
abe dem, det have de altid gjort. Jeg
minder om, at her er et Medlem til Stede,
der blev valgt ved sidste Valg, og som for
øvrigt repræsenterer et Standpunkt, der
falder i god Traad med Forsvarsvennernes,
nemlig det ærede Medlem for Gudme-
kredsen (Ravn); jeg minder om, at de
Folk, som agere Overpatrioter her i Dan-

mark, tog ikke i Betænkning i Aaret 1885
at slaa ned paa denne danske Rigsdags-
mand midt under Samlingen og smide
ham i Kaschotten. Om den daværende
patriotiske Krigsminister havde givet Ordre
til at lade ham skyde, havde de skudt ham.
De kastede ham i Fængsel. Da han var
kommen i Fængsel, bad han om tre Ting.
Han bad om Lov til at skrive som sæd-
vanlig og besøge sine sognekommunale
Forretninger, bad om Lov til at tale med
sin Hustru og Lov til at læse Bladene.
Han fik til Svar af Dommeren: De skal
faa Lov til at læse „Berlingske Tidende“,
de Breve, De vil skrive, læser jeg, Dom-
meren, og Deres Hustru faar foreløbig
ikke Lov til at tale med Dem. Da den
russiske Forfatter Dostojewski efter 15
Aars Forvisning til Sibirien, hvortil han
var dømt, fordi han havde fremsat kætter-
ske Anskuelse mod den russiske Regering,
vendte tilbage, bad han om Syndsforladelse
for, hvad han havde gjort, og saa havde
han ikke samme Meninger som før. Det
er mærkeligt nok, at Folk kunne forvand-
les ved Straf. De maa være skabte ander-
ledes end vi andre. Hos os andre, i alt
Fald hos adskillige af os, er der en Bitter-
hed tilbage fra de provisoriske Dage, og
denne har bidraget til at bringe Forsvars-
vennerne det Nederlag, som er overgaaet
dem paa Valgdagen.

Vi vide, at de Herrer fra Højre, Pa-
trioterne, ville ikke paa nogen Maade fra-
skrive sig de økonomiske og politiske Sær-
rettigheder, de have. Hvis de mente noget
alvorligt med, at „Fædrelandet“ er os alle,
og at vi alle have den Pligt at forsvare
vort Fædreland, og at vi alle ere lige i
dette Land, vilde noget af det første, de
Herrer vilde gøre, naar de ville have os
alle til at forsvare Landet og bringe Ofre
for vort Fædreland, være, at de i det an-
det høje Ting vedtog en højtidelig Beslut-
ning om, at de gav Afkald paa deres Sær-
rettigheder, ligesom i sin Tid Adelen be-
sluttede under den franske Revolution høj-
tideligt at give Afkald paa deres Len og
deres Jord. Ogsaa de danske Junkere og
Lensbesiddere maatte da beslutte at give
Afkald paa den Jord, de sidde inde med,
og som maaske er den bedste Del af den
danske Jord, og de maatte ved en Depu-
tation, f. Eks. med Grev Frijs i Spidsen,
komme og sige: Vi fraskrive os alle øko-
nomiske og politiske Særrettigheder. Vi
have lært at indse, at vi ikke betyde
mere og bør ikke have mere Ret end alle
andre her i Landet. Vedkommende Depu-
tations Ordfører kunde maaske tilføje: